

ת"פ 39300/12/15 - מדינת ישראל נגד יקי יעקב אללוף, עודד גל, גל גדרה בניה והנדסה (2004 ע.ג) בע"מ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 39300-12-15 פרקליטות המדינה, מחלקה כלכלית נ' אללוף ואח'

לפני כבוד השופטת אליאנא דניאלי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. יקי יעקב אללוף

2. עודד גל

3. גל גדרה בניה והנדסה (2004 ע.ג) בע"מ

גזר דין

פתח דבר

הנאשמים הורשעו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשלישית, הכולל שני אישומים. בהתאם לחלק הכללי, שימש נאשם 1 כממונה רכש תפעולי וקבלנות משנה של מפעל מל"מ, שהינו אחד ממפעליה של התעשייה האווירית - חברה ממשלתית. הנאשם שימש כממונה הרכש בין השנים 1996 ועד תחילת שנת 2014.

נאשם 2 הינו בעליה של נאשמת 3, המשמשת לאורך תקופה כקבלנית משנה במל"מ, לצורך ביצוע עבודות בינוי, שיפוץ ותחזוקה.

נאשם 1 ו-2 מכירים שנים רבות ומצויים בקשרי ידידות. במסגרת תפקידו, המליץ נאשם 1 על רישום נאשמת 3 כספקית המפעל לאור היכרותו עם נאשם 2 כמי שעוסק בתחום הבנייה. חברת טרגל בניה והנדסה בע"מ עוסקת בתחום הבנייה והשיפוץ בדומה לנאשמת 3, ושתי החברות חולקות את אותם משרדים ואת רוב העובדים, ובתקופה הרלוונטית היה נאשם 2 מנהל-שותף ויועץ בחברת טרגל.

בהתאם לאישום הראשון, בשנים 2003-2014, במסגרת תפקידו כמנהל הרכש, היה מעורב נאשם 1 בהזמנת שירותים למפעל מהנאשמת 3 ובהכנסת טרגל לרשימת הספקים של המפעל.

בשנים 2003-2008 בנה נאשם 1 את ביתו באבן יהודה. נאשמת 3 רכשה עבורו מוצרים שונים ובהם מוצרי קרמיקה, ברזל, חומרי בנייה, דלתות ועוד בשווי כולל של כ-100,000 ₪.

גם כאשר שיפצו ילדיו של נאשם 1 את בתיהם, רכשה נאשמת 3 מוצרים עבורם בסכום כולל של מעל 70,000 ₪.

בדרך זו קיבלו נאשם 1 וילדיו הטבות הניתנות לנאשמת 3 מכח היותה חברה העוסקת בתחום הבנייה.

יובהר כי נאשם 1 וילדיו החזירו לנאשמים 2 ו-3 את הסכומים אשר שולמו ע"י הנאשמת 3 כמפורט לעיל.

עם זאת, ההוצאות שהוציאה נאשמת 3 לצורך רכישת המוצרים לשיפוץ בתי ילדי נאשם 1, שויכו בספרי הנאשמת לפרויקטים אחרים בהם עבדה החברה. כן חתם נאשם 2 על מספר מסמכים שנדרשו על ידי הרשויות לאישור הליך בניית ביתו של נאשם 1.

במעשים אלו היה נאשם 1, בהתאם לכתב האישום, מצוי בניגוד עניינים מהותי נוכח יחסי החברות עם נאשם 2 ורעייתו, ונוכח קבלת שירותים מספק המפעל מבלי שדיווח על כך לממוניו או לגורם רשמי במפעל. בשל כך, עשה הנאשם כעובד ציבור מעשה מרמה והפרת אמונים הפוגע בציבור.

נאשם 2 היה מודע לניגוד העניינים אך לא נמנע מלסייע לנאשם 1 ולילדיו, ובכך סייע לנאשם 1 לעשות מעשה מרמה והפרת אמונים הפוגע בציבור. כן מסרו נאשמים 2 ו-3 ידיעות לא נכונות למס הכנסה בנוגע לעניינים המשפיעים על חיובם במס, בסכום של 70,000 ₪.

בהתאם לאישום השני, היה בתקופה הרלוונטית נאשם 1 חבר בוועדה לבחירת מתנות לעובדי המפעל, שעה שבתו שימשה כמעצבת גרפית.

בשנת 2011 החליטה הוועדה לרכוש מחברה בשם "נועל"ה" כ-1,700 כוסות בירה עם לוגו של המפעל, תמורת כ-31,000 ₪. לאחר החלטת הוועדה פנה נאשם 1 לבעלי חברת "נועל"ה" ודרש ממנו להעסיק את הסטודיו שבבעלותו בתו בעיצוב לוגו המפעל ובעיצוב אריזת הכוסות. על מנת שלא לסכן את העסקה עם המפעל, נענה בעלי החברה לדרישת הנאשם והעסיק את הסטודיו של בתו בעיצוב הלוגו והאריזות. בגין עבודתה שילם לה כ-3,700 ₪. במעשים אלו השתמש הנאשם לרעה בכח משרתו לצורך העסקת בתו.

בהתאם להסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים, הוסכם על מחיקת אשתו של נאשם 2 מכתב האישום המקורי. כן הוסכם כי הנאשמים יוכלו לטעון, והמאשימה לא תוכל לחלוק על הטיעונים לפיהם עובדת חברותם של נאשמים 1 ו-2 הייתה ידועה לחלק מעובדי המפעל, וכי במספר מקרים פנו גורמים במפעל לנאשם 1 על מנת שסייע במציאת ספק באופן דחוף. בעקבות כך פנה נאשם 1 לנאשם 2 לאספקת שירותיו ללא מכרז. כן הוסכם כי ההגנה תוכל לטעון שבמהלך שנות עבודתה האחרונות של נאשמת 3 בתעשייה האווירית, נבעו מרבית הכנסותיה מעבודות שביצעה במפעלים אחרים בתעשייה האווירית וממכרזים. הנאשמת ביצעה את עבודתה לשביעות רצון המפעל.

אשר לעונש, הוסכם כי הצדדים יעתרו במשותף להשתתף חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בגובה 35,000 ₪ ומאסר על תנאי לנאשם 1, שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בגובה 25,000 ₪ ומאסר על תנאי לנאשם מס' 2, וקנס בגובה 50,000 ₪ לנאשמת 3.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על החומרה בכך שנאשם 1 מעל באמון שניתן בו במסגרת עבודתו במפעל בטחוני משמעותי, לשם קידום אינטרסים אישיים.

צוין כי גם האישום השני מלמד על מעילה באמון מצד הנאשם וניצול כוחו לרעה.

מעשי הנאשם העמידו אותו בניגוד עניינים מהותי, הן נוכח חברותו עם נאשם 2 והן נוכח אספקת חומרי בנייה לנאשם ולילדיו באופן שהיטיב עימו כלכלית.

לצד זאת, בא כוח המאשימה טען כי בעבירה של הפרת אמונים מתחם הענישה דינמי ומשתנה ממקרה למקרה, ובענייננו מעשי הנאשם אינם ברף החמור ביותר. כן הוטעם כי אף שנאשם 2 אינו עובד הציבור, הוא הורשע בעבירה של סיוע להפרת אמונים, באופן אשר יש בו כדי לגלם את עיקרון ההרתעה ולהעביר מסר לציבור כי החובה להימנע מניגוד עניינים מוטלת לא רק על עובד הציבור אלא על כל מי שבא עמו במגע, ועליו להימנע מלהכשיל את עובד הציבור.

נטען כי ההסדר שגובש בין הצדדים מאזן בין העבירות אותן ביצעו הנאשמים לבין נסיבותיהם האישיות, ובכלל זה מגלם את נטילת האחריות על ידי הנאשמים, עברם הנקי וגילם. כן נלקחה בחשבון העובדה שנאשם 1 עבד משך שנים ארוכות במפעל בטחוני ותרם לבטחון המדינה.

ב"כ נאשם 1 עמד על הפער הגדול שבין כתב האישום בו הודה הנאשם בסופו של דבר לבין כתב האישום המקורי, כאשר במסגרת הסדר הטיעון זוכה נאשם 1 מהאישום החמור של לקיחת השוחד. נטען כי החקירה לוותה בליקויים קשים אליהם נחשף בית המשפט במסגרת ההליכים שהתקיימו טרם ההגעה להסדר הטיעון. בכלל זה נטען כי החקירה נוהלה באופן סלקטיבי תוך התמקדות בחומרי חקירה ובחשודים מסוימים, ומבלי שהיחידה החוקרת בחנה את מכלול הראיות.

נטען כי הנאשם אמנם כשל בהתנהגותו, אולם עיקר התיק אינו במרמה אלא באי-דיווח. הודגש כי הנאשם שילם עבור חומרי הבניין אותם קיבל, כי אנשים שונים במפעל ידעו על החברות הקרובה בין הנאשמים, והנהלת המפעל אף עשתה שימוש בחברות זו. כך, כאשר המפעל נקלע לסיטואציה במסגרתה לא עמד אחד הקבלנים בלוח זמנים, התבקש הנאשם להזעיק את נאשם 2 על מנת שזה יוכל לעמוד במשימה. בא כוח הנאשם עמד עוד על כך שלא נטען בכתב האישום כי הנאשם היטיב עם נאשמים 2 ו-3, חרף ניסיון היחידה החוקרת לגלות כי כך היה. הוטעם כי בסופו של יום לא נגרמה פגיעה כלכלית לקופת המפעל או המדינה, ולא נגרם נזק קונקרטי לציבור. הפגיעה שנגרמה היא לכל היותר באמון הציבור, ולמעשה כתב האישום בנוסחו הנוכחי הולם יותר דין משמעתי.

אשר לנסיבות אישיות, נטען כי הנאשם בן 67 כיום, שירת כסמג"ד בתותחנים, לחם במלחמות ישראל ועבד למעלה מ-40 שנים בתעשייה האווירית עד שהושעה בעקבות הגשת כתב האישום. בשל כך אף ניזוק באופן כלכלי. במסגרת תפקידו הביא לאורך שנים לחסכון כספי ניכר למדינה, טעון שנתמך בתעודות הערכה שונות שהוצגו בפניו.

ב"כ נאשמים 2 ו-3 עמדה אף היא על הנימוקים להסדר, ועל ההלכה במסגרתה על דרך הכלל יכבדו בתי המשפט הסדרי טיעון. באת כוח הנאשמים הדגישה אף היא את מחדלי החקירה המהותיים בתיק, אשר על פי הנטען הביאו לכך שראיות מרכזיות חסרות. עוד הוטעם כי אישום השוחד בו הואשמו הנאשמים נמחק בסופו של יום.

נטען כי בין הנאשמים 1 ו-2 חברות עמוקה עוד מימי שירותם הצבאי, ולפיכך רכישת המוצרים בהנחה עבור נאשם 1 וילדיו בעת שיפוץ ביתם לא נעשתה לשם קבלת טובת הנאה כלשהי אלא על רקע חברי בלבד. ב"כ הנאשמים עמדה על כך שאף המאשימה הסכימה כי בסופו של יום לא ניתנה תמורה כלשהי מצד הנאשם 1 עבור ההנחה שהושגה ברכישת המוצרים.

מרבית הכנסות נאשמת 3 נבעו ממפעלים אחרים, והיא נחשבה לקבלן מצוין העומד בלוחות הזמנים. חרף זאת,

הנאשמת נאלצה להפסיק את פעילותה בתעשייה האווירית בעקבות החקירה. ב"כ הנאשמים עמדה על הפגיעה הקשה שנגרמה לשמם הטוב ולמוניטין של הנאשמים, מלח הארץ לדבריה, עם הגשת כתב האישום החמור נגדם, באופן שהטיל עליהם כתם מוסרי. זאת, אף שכאמור בסופו של דבר תיקנה אותו המאשימה באופן משמעותי, עוד בטרם נשמע ולו עד אחד בבית המשפט.

כן נטען כי העבירה של סיוע להפרת אמונים מצויה בתפר שבין הרף הפלילי למנהלי. הקוד האתי של עובדי התעשייה האווירית אינו אוסר את ביצוע המעשים אותם ביצעו הנאשמים, ואך קובע כי יש לדווח עליהם. בכך כשלו הנאשמים, הגם שספק אם היה על נאשם 2 להכיר קוד אתי זה.

באת כוח הנאשמים עמדה על כך שהמוצרים לשיפוץ ביתו של נאשם 1 נרכשו לפני כ-15 שנים, ולו הייתה נדרשת נאשמת 3 לשלם מס עבור המוצרים מס אמת, היה עליה לשלם כ-20,000 ₪ לכל היותר. סכומים אלו הולמים, על פי הנתען, השתת קנס או כופר ולא אישום פלילי.

בנסיבות אלו, נטען כי סכום הקנס אשר עתיד להיות מושת על נאשמים 2 ו-3 יחדיו הינו סביר ואף נוטה לחומרה.

דין והכרעה

כתב האישום המתוקן מגולל ביצוע עבירות של מרמה והפרת אמונים ושימוש לרעה בכח המשרה מצד נאשם 1. נאשם 2 סייע לנאשם 1 במעשי המרמה והפרת האמונים, ונאשמים 2 ו-3 מסרו ידיעות לא נכונות למס הכנסה.

בתי המשפט מצווים להגן על נקיין הכפיים של עובדי הציבור, במטרה לשמור על אמון הציבור במערכת הציבורית. בשל כך נודעת חומרה יתרה לעבירות השוחד, המרמה והפרת האמונים.

בהתאם להלכה הפסוקה, נועד האיסור הפלילי בגין הפרת אמונים להגן על שלושה ערכים, ובהם אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של עובדי הציבור ואינטרס הציבור עליו מופקד עובד הציבור (**ראה דנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שמעון שבס**). במסגרת זו נפסק כי יש להבטיח שהחלטות עובד הציבור תהיינה ענייניות ותעשנה ביושר ובהגינות. בית המשפט העליון הבהיר בעניין שבס כי התנהגות מפרת אמונים מעודדת זלזול ברשויות הציבור ומטפחת ציניות כלפי הסדר החברתי הקיים, ולפיכך פוגמת ביציבות החברתית. כן הוטעם כי אמון הציבור חיוני לשמירה על המסגרת החברתית.

לצד החומרה המיוחסת ככלל לעבירות אלו, לעולם שומה על בית המשפט להבחין בין מעשים שונים המצויים תחת אותה קטגוריה עבריינית, ולדון כל מקרה בהתאם לנסיבותיו, באשר תחת הכותרת של מרמה והפרת אמונים מצוי מנעד רחב של מעשים ופגיעה שונה באמון הציבור, הכל בהתאם לנסיבות המקרה הפרטני הנידון.

כתב האישום המתוקן בגינו נותנים הנאשמים את הדין, מלמד כי מה שהתחיל בקול גדול כפרשיית שוחד, מסתיים כמעט בקול ענות חלושה.

כמוטעם בטעוני הצדדים, כתב האישום המתוקן בשלישית בו הודו הנאשמים, שונה באופן משמעותי מכתבי האישום הקודמים שהוגשו במסגרת תיק זה. בעיקר אמור הדבר באשר לעבירה של לקיחת שוחד אשר יוחסה לנאשם 1 בכתב האישום המתוקן בשנית, ובעבירות של מתן שוחד ורישום כוזב במסמכי תאגיד אשר יוחסו לנאשמים 2 ו-3. האישום השני

אשר ייחס לנאשם 1 עבירות של מרמה והפרת אמונים ורישום כוזב במסמכי תאגיד נמחק במלואו, ואילו האישום השלישי נשאר בסופו של יום דומה לאישום בו הורשע הנאשם, אם כי גם עובדותיו רוככו.

משמסכימים הצדדים כי בסופו של יום במקרה שבפניי לא נגרמה כל פגיעה בקופת הציבור או המפעל, וכי נאשם 1 לא סטה מן השורה ולא היטיב עם נאשמים 2 ו-3 במעשיו, הרי שיש בכך כדי ללמד כי רף החומרה הנשקף ממעשיו נמוך.

מטעוני הצדדים נלמד כי נאשם 1 היה מצוי בניגוד עניינים מהותי עקב קשריו עם נאשם 2 ועקב קבלת המוצרים בהנחה לבניית ביתו. אין ספק כי כשל בהתנהלותו. ואולם דומה כי הפגם העיקרי אשר נפל במעשי הנאשמים הינו אי-דיווח פורמלי על יחסיהם, כאשר נאשמים 2 ו-3 אמנם היטיבו עם נאשם 1 ברכישת המוצרים עבורו ועבור ילדיו, ואולם לא קיבלו תמורה בשל כך. מוסכם כאמור כי המפעל ומפעלים נוספים בתעשייה האווירית היו מרוצים מעבודת הנאשמת 3, וכי עיקר פרנסתה נבע ממפעלים אחרים ולא ממל"מ. דומה כי גם עובדות אלו מלמדות כי הפגיעה שנגרמה באמון הציבור עקב מעשי הנאשמים אינה פגיעה משמעותית, וחרף ניגוד העניינים, הרי שבעיקר עסקינן במראית פני הדברים.

בחינת מעשיו של הנאשם 1 מלמדת כי דווקא במעשהו במסגרת האישום השני פגע באופן משמעותי יותר באמון הציבור, שכן במסגרת אישום זה הפעיל הנאשם את השפעתו על מנת להיטיב באופן כלכלי עם בתו, בדרך שאינה עולה בקנה אחד עם אמות מידה ראויות.

לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שבתו של הנאשם הרוויחה בגין מעשיו סכום פעוט יחסית, ומכך שמדובר במעידה חד פעמית לאחר עשרות שנות תרומה למפעל ולחברה. עוד יוזכר, כי במסגרת אישום זה לא הורשע הנאשם בהפרת אמונים, אלא בעבירה של שימוש לרעה בכח המשרה.

לצד הנסיבות לחומרה, הוגשו בעניינו של נאשם 1 מסמכים המלמדים על פרסים רבים בהם זכה במסגרת עבודתו לאורך השנים, בין היתר בשל חסכון כספי משמעותי בעלויות הרכש והצטיינות בעבודתו. בהתאם לתעודות מדובר בחסכון ישיר של מיליוני שקלים לו תרם הנאשם. כן מלמדות התעודות על תרומתו של הנאשם להצלחת פרויקטים שונים אשר יש בהם כדי לתרום לביטחון המדינה. המסמכים שהוצגו מלמדים על עבודתו הטובה והמוערכת של הנאשם לאורך שנים רבות, וביום פקודה אין לשכוח לנאשם תרומה זו.

כך גם אין להתעלם מהרשעת נאשם 2 בסיוע לעבירה של הפרת אמונים, אף שהוא עצמו אינו משמש כעובד הציבור.

בהתחשב במכלול האמור לעיל, לצד טעוני ההגנה בדבר קשיים ראייתיים משמעותיים וחקירה שהוטתה כנגד הנאשמים, חלוף שנים ארוכות ממועד ביצוע העבירות, ונטילת האחריות על ידי הנאשמים, אני מוצאת כי ההסדר אליו הגיעו הצדדים מאזן נכונה את האינטרס הציבורי, ואת החסכון המשמעותי בזמן שיפוטי. לפיכך אכבד את הסדר הטיעון.

על הנאשמים מוטלים העונשים הבאים:

על נאשם 1:

1. 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.
2. ששה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה על ס' 277-285 בחוק העונשין.
3. קנס בסך 35,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשלושה תשלומים בני 10,000 ₪ כל

אחד אשר ישולמו בכל ראשון לחודש החל מיום 1.5.18, ותשלום נוסף בן 5,000 ₪ אשר ישולם ביום 1.8.18.

על נאשם 2:

1. 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.
2. ששה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה על ס' 277-285 בחוק העונשין או עבירה בה הורשע.
3. קנס בסך 25,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בששה תשלומים שווים ורצופים אשר ישולמו בכל ראשון לחודש החל מיום 1.5.18.

על נאשמת 3:

- קנס בסך 50,000 ₪. הקנס ישולם בששה תשלומים שווים ורצופים אשר ישולמו בכל ראשון לחודש, החל מיום 1.5.18.
- הנאשמים יתייצבו לריצוי עונשם ביום 16.4.18 בשעה 8:00. נאשם 1 יתייצב במפקדת מחוז מרכז של הממונה על עבודות השירות, ואילו נאשם 2 יתייצב במפקדת מחוז דרום של הממונה על עבודות השירות.

העתק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כדין.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ח, 27 מרץ 2018, במעמד הצדדים